

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

Primo de h[omo] qu[od] [dici]t viro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De oculorum colore

siccū q̄ si fuerit calidū et humidū. Nā vt dicit Galien⁹ in tegni. Opti-
ma ē cōplexio calida et sicca. p̄mū q̄dē nō sūt abūdātes h̄mōi et s̄sib⁹
p̄fecti et vigilātissimi. p̄ma ḡnatio capilloz cūssima ē eis et plenissi-
ma nigri capilli. Si h̄o humiditas caliditati accidat parz q̄dē sup-
grediētib⁹ vtrisq; mediocritē bon⁹ ē eis color i oculis. vene magne et
supfluitates plūme mediocriter digeste. et capilli recti et subrubei et re-
plet⁹ et grauat caput a calefaciētib⁹. Et infra his h̄o noth⁹ sp̄ p̄trarius
In borea h̄o optie digerūt neq; excitari p̄nt ad multū somnū p̄uertē-
tes et grauiter dormientes sūt et plene vigilātes fātasias vidēt et s̄sib⁹
bus imp̄fecti sūt. Et sic p̄z ex cōiūctione ineq̄litate. q̄ optima cōple-
xio cerebri q̄tū ad virtutes aiāles ē calidū et siccū. et cerebro sic se ha-
bēti debēt capilli nigri. Et h̄ ē q̄d dicit cōstātin⁹ in p̄ategni superiorib⁹
Cū igit cerebz eucratīcū optimē sit ordinatū. vno mō ad actōes p̄tra-
tis aiā. alio respectu opationū p̄tut⁹ natural⁹. Et nobilioz sit opatio
p̄tut⁹ natural⁹ aiā q̄ natural⁹ p̄tut⁹. nobili⁹ ē it cerebz q̄d ē eucratīcū
ad opatōes aiāles q̄ ad opatōes naturales. igit p̄fectissimi et nobilissi-
mi corporis cerebz d̄z esse calidū et siccū. Cū igit corp⁹ domie nostre
fuerit p̄fectissimū fm̄ oīa mēbra. ip̄a habuit cerebz calidū et siccū et
capillos nigros. Et sic p̄cedūt rōes et auctes ad h̄ inducte. Ad hoc q̄d
obiect⁹ de colore oculoꝝ dicim⁹ q̄ color i oculis cū imediate signifi-
cet cōplexionē p̄p̄ij subiecti. p̄culdubio cerebro et calido et sicco de-
terminato determinabitur color oculoꝝ niger. Q̄d aut̄ obiect⁹ q̄ ni-
gredo oculoꝝ cāf ex defectu visibilis sp̄s et penuria cristallini h̄uō-
ris. et eoz in q̄b⁹ marie p̄sistit p̄fectō oculoꝝ. Dicim⁹ q̄ h̄ vez ē. sed
paucitas sp̄s visibil⁹ et h̄uōris cristallini causat a caliditate et siccitate
cerebri. sp̄s ei natural⁹ p̄ueniēs vsq; ad cerebz si cerebz fuerit calidū
maiorē ibi recipit depuratōez et subtiliorē subaz. q̄to at̄ suba subtilior
tāto pl⁹ h̄t de forma et min⁹ de materia. et q̄nto pl⁹ substātiā ē sub-
til⁹ et formal⁹ tāto magis ē actiua et fortioris opatōis. et sic a tali cere-
bro trāsmittit visibil⁹ sp̄s ad oculū paucior et subtilior et fortior silī
mō nutrimentū pauci⁹ et subtili⁹ et nobili⁹. Paucitas igit sp̄s et nu-
trimenti q̄tū. s. ad materiā causat nigredinē vt dicit autor. s. ip̄a sub-
litas et paucitas materiē cā ē nobilioꝝ et fortioris opatōis. et sic ta-
les oculi erūt nigri. p̄pter p̄dictoz paucitatē. s. clarioꝝ ad vidēdū
et nobilioꝝ p̄pter s̄sū subtilitatē et nutrimenti puritatē. Et sic bea-
ta virgo in colore cutis fuit alba et rubea mixtim. i capillis autē et in
oculis nigra tēperate fuit. sicut et ei⁹ filiū dilectū speciosissimum for-
ma p̄ filijs h̄oim credimus fuisse coloratum.

Conclusio

Ad obiectum
de colore ocu-
lorum

Solutio

Nota

Questio xvi est de hijs q̄ cōcer-
nūt tā ioseph q̄z mariā q̄ ad nomē. despōsatōez. genealo-
giā et alia vt patebit. ¶ Querit p̄mo de h̄ q̄ d̄t viro Q̄d

De hoc q̄ dicit viro fo. xvij.

frustra videt addi Omnis em̄ despōsatiō virginis fit viro Qd̄ aut̄ nihil frustra debuit poni videt. qz̄ d̄t beatus Bernar. si em̄ nec foliū de arbore sine cā nō cadit. nec passer vn̄ ad terrā cadit sine patre celesti putē igit̄ ex ore euāgeliste nullū supfluere debet verbū p̄sertim in sacra historia vbi nō puro. plena q̄ppe sūt om̄ia mysterijs supnis ⁊ celesti singla dulcedine redundātia. si tñ diligētē habēt inspectore q̄ nouerit sugere mel de petra. oleūqz̄ de saxo durissimo igit̄ sine cā non debuit hic poni viro Qd̄ aut̄ hic addit̄ viro nō fit ad denotādū sexus difcretiōem. s̄ ad tangēdū spōsi b̄tissime virginis p̄mēdatōnē. ⁊ spōse in spōso honorificatiōem. viro igit̄ nō notat hic sexū vel etatē s̄ virtutē. igit̄ fuit iste Ioseph vir p̄ cōstātiā fidelitatis q̄tū ad iusticiā p̄tinet. p̄ virtutē castitatis quātū ad tēpantiā. p̄ excellētiā discretiōis q̄tū ad prudētiā. p̄ strenuitatē opatiōis q̄tū ad fortitudinē. Et sic notat in viro excellētiā quattuor virtutū cardinaliū.

Quare d̄ viro

¶ Secūdo de hoc q̄ dicit Cui nomē erat. Videt̄ em̄ q̄ in h̄ nimis diffuse loq̄t̄ ⁊ supflue. cū h̄ potuiss̄ breuiter exp̄sisse dicēdo viro Ioseph v̄l noīe ioseph Natura ei vt d̄t p̄hs nihil facit frustra Itē ⁊ natura nō deficit necarijs nec abūdat ī supfluis Itē natura inquatū p̄t paucioribz̄ se expedit Itē q̄ moderat̄ sermones suos sapientissim⁹ ⁊ Itē de om̄i verbo ociofo reddēt oēs hoīes rōem in die iudicij Ex his om̄ibz̄ videt̄ q̄ nihil hic poni debet supflūū Qd̄ cōcedim⁹ dicētes q̄ dicēdo cui nomē erat ioseph nō tñ voluit nomē exp̄mere qd̄ fecit sed dicēdo ioseph. s̄ in sup̄ q̄ eēt nobile ipm̄ nomē voluit designare Un̄ et sup̄ vbi dixit cui nomē nazareth numer⁹ causarū ē s̄ in numerū litterarū. s̄ vt nihil poni debeat frustra sciat̄. vt plen⁹ et ordinat⁹ describat̄. vt pbali⁹ credat̄. vt totū p̄lectū mōstret. loc⁹ vel p̄sona etiā nomine honorat̄. vt doctrina inuat̄ et ecclesiā exctet̄. vt euāgelista familiaris et fidelis cōp̄bet̄. vt humilitas spōse declaref. cum ita noīati et expresse humilis spōsus describit̄. vt iustus apud deū et homines mōstret. cuius nomē tanq̄ in libro vite scriptum in euāgelio tā signanter exprimitur. vt notus deo et hominibz̄ intelligat̄. q̄ testis beatissime virgine ad h̄betur. vt nomē eius digne in memoriā hominum vertatur qui in patrem dei putatiuum assumitur

Primo

Responsio

Cā q̄re dicit
cui nomē erat

D

¶ Tercio de hoc q̄ dicit ioseph Videtur enim q̄ sponsus beatissime virginis non debuisset appellari ioseph. Si enim sicut tota rota est in rota. ita vetus lex in noua videtur q̄ illud coniugium beatissime virginis debuit in lege alicubi figurari. hoc autē interpretatur ecclesia fuisse factum in Hester et assuero. Si igitur illud coniugium representat illud figuratiter et coniuges illi coniuges istos. igitur nomina illozū debent respondere nominibz̄ istoz